

OPENBAAR LICHAAM CREMATORIA TWENTE

JAARREKENING 2017

Datum: 15-mrt-18

<u>Inhoud</u>	Pagina
1. Inleiding	1
2. Jaarverslag over 2017	2
2.1 Programmaverantwoording	
2.1.1 Algemeen Bestuur	
2.2 Paragrafen	3
2.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	
2.2.2 Financiering	4
2.2.3 Bedrijfsvoering	
2.2.4 Verbonden partijen	
3. Jaarrekening over 2017	5
3.1 Balans per 31 december 2017	
3.2 Overzicht van baten en lasten over 2017	7
3.3 Toelichtingen	9
3.3.1 Kasstroomoverzicht	
3.3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	
3.3.3 Toelichting op de balans per 31 december 2017	10
3.3.4 Financiële kengetallen	11
3.3.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2017	12
3.3.6 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	14
3.3.7 Analyse saldo van baten en lasten 2017 ten opzichte van de begroting 2017	15
4. Controleverklaring	16

1. Inleiding

Algemeen

Het Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT) stoelt op een gemeenschappelijke regeling, die door 12 regionale gemeenten met elkaar is aangegaan, tot stichting van één of meerdere crematoria in Twente.

Deelnemende gemeenten

Aan de gemeenschappelijke regeling nemen per 31 december 2017 de volgende gemeenten deel:

Almeelo	Dinkelland	Hengelo (O)	Oldenzaal
Berkelland	Enschede	Hof van Twente	Tubbergen
Borne	Haaksbergen	Losser	Wierden

Bestuur

Onderstaand een overzicht van de bestuursamenstelling in 2017

Dagelijks bestuur:

- mevrouw I.A.M. ten Seldam	Almeelo
- de heer J. Bron	Hengelo
- de heer J.M. van Rees	Losser
- mevrouw Th.G.M. Vloothuis (voorzitter)	Oldenzaal
- de heer J.H.M. Robben	Wierden

Overige bestuursleden:

- mevrouw J. Pot-Klumper	Berkelland
- de heer M.J. Velten	Borne
- de heer A.B.J. Steggink	Dinkelland
- de heer E. Eerenberg	Enschede
- de heer G.J. Kok	Haaksbergen
- de heer H.J. Scholten	Hof van Twente
- mevrouw W.A.M. Haverkamp – Wenker	Tubbergen

Als secretaris fungeerde mevrouw P. Vermeulen-Borsje

Exploitatieresultaat 2017

Het exploitatiesaldo over 2017 bedraagt € 363.390 .

Op 27 februari 2014 is door het algemeen bestuur ingestemd met het voorstel om het dividendbeleid van Crematoria Twente BV zodanig aan te passen dat:

- * over 2014 en 2015 vooralsnog geen dividend wordt uitgekeerd; (= geen opbrengst uit deelneming in 2015 en 2016)
- * vanaf 2016 jaarlijks ten minste € 375.000 aan dividend wordt uitgekeerd; (= opbrengst uit deelneming v.a. 2017)

Omdat er in 2015 en 2016 geen opbrengst uit deelneming was, was het exploitatiesaldo van het OLCT in deze jaren negatief. Deze negatieve exploitatiesaldi zijn onttrokken aan de algemene reserve (een gedeelte van het positieve exploitatiesaldo van 2013 en 2014 was hiertoe aan de algemene reserve toegevoegd).

T.a.v. het exploitatiesaldo over 2017 stelt het dagelijks bestuur voor om het gehele exploitatiesaldo van € 363.390 uit te keren aan de deelnemende gemeenten. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

2. Jaarverslag over 2017

Hierna wordt via de programmaverantwoording en de paragrafen verantwoording afgelegd over het in 2017 gerealiseerd beleid.

2.1 Programmaverantwoording

Het OLCT kent slechts één programma: het algemeen bestuur.
Hierna wordt ten aanzien van dit programma verantwoording afgelegd over het in 2017 gerealiseerd beleid.

2.1.1 Algemeen bestuur

Wat heeft het OLCT bereikt?

De doelstelling van het OLCT is het zorgdragen voor de continuïteit van een crematoriumvoorziening ten behoeve van het verzorgingsgebied en het handhaven van de kwaliteit van deze crematoriumvoorziening op minimaal het bereikte niveau. Deze doelstelling is voor het verslagjaar bereikt.

Wat heeft het OLCT daarvoor gedaan?

Het OLCT is (enig) aandeelhouder van Crematoria Twente BV (CT).
In 2017 is onder andere in de aandeelhoudersvergadering de jaarrekening 2016 van de vennootschap vastgesteld. Tevens is een nieuw lid van de raad van commissarissen benoemd per 14 april 2018.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie	Raming
	2017	2017
Baten	375.024	375.435
Lasten	<u>11.634</u>	<u>16.250</u>
Saldo	363.390	359.185

2.2 Paragrafen

Het BBV schrijft een zevental paragrafen voor te weten:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen 1, 3 en 7 zijn op het OLCT niet van toepassing en zijn derhalve niet opgenomen.

2.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit

Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit 2017 is, uitgaande van het in stand houden in de huidige omvang van de reserve deelneming, de vrij aanwendbare algemene reserve van belang. Voor 2017 betekent dit een weerstandscapaciteit van € 15.743

Risico's

Hieronder worden de risico's vermeld waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De bedrijfsrisico's van CT vormen indirect een risico voor het OLCT omdat deze consequenties kunnen hebben voor de hoogte van het dividend dat het OLCT ontvangt.

De meeste bedrijfsrisico's van CT zijn afgedekt door middel van procedures en verzekeringen. Te denken valt aan het risico van schadeclaims. Dit risico is dmv. een kwaliteitsmanagementsysteem tot een minimum gereduceerd. Tevens is voorzien in een aansprakelijkheidsverzekering.

Een ander risico betreft het risico van inkomstenderving in geval van brand. Voor dit risico is een bedrijfsschadeverzekering afgesloten.

Onder bedrijfsrisico's wordt ook verstaan de ontwikkelingen van de markt. Hier tekent zich een risico af in de vorm van vestiging van een concurrent binnen het verzorgingsgebied. Wanneer dit risico zich voordoet kan dit gevolgen hebben voor de toekomstige dividenduitkeringen van CT. In 2012 is besloten tot het treffen van maatregelen om de kans op dit risico te verkleinen. Deze maatregelen zullen in 2018 geëffectueerd zijn.

2.2.2 Financiering

(Bedragen per 31/12/17 x € 1.000,--)	Begroot	Werkelijk	Verschil
Omvang vlottende korte schuld:			
opgenomen gelden < 1 jaar	0	101	101-
schuld in rekening courant	0	0	0
Vlottende middelen:			
contanten in kas	0	0	0
tegoeden in rekening courant	11	61	50-
overige uitstaande gelden < 1 jaa	0	0	0
Toets kasgeldlimiet:			
overschot vlottende middelen	11-	40	51-
toegestane kasgeldlimiet	31	31	0
ruimte onder kasgeldlimiet	42	9-	51

2.2.3 Bedrijfsvoering

De voorzitter en de secretaris voeren de Gemeenschappelijke Regeling uit. Het dagelijks bestuur bereidt die zaken voor waarover in het algemeen bestuur een besluit moet worden genomen. De directeur van de deelneming wordt voor de vergaderingen van het dagelijks bestuur uitgenodigd. Hij vervult een adviserende rol. De Raad van Commissarissen van de deelneming wordt uitgenodigd de vergaderingen van het algemeen bestuur bij te wonen. De Raad vervult een adviserende rol. In de bestuursvergadering van het OLCT wordt het standpunt van de gemeenschappelijke regeling als aandeelhouder van CT BV in de AVA bepaald.

2.2.4 Verbonden partijen

Het Openbaar Lichaam Crematoria Twente is een gemeenschappelijke regeling waaraan 12 gemeenten in Twente en de Achterhoek deelnemen.

De gemeenschappelijke regeling is laatstelijk per januari 2016 gewijzigd. Bij deze wijziging is de regeling getransformeerd van een raadsregeling in een collegeregeling. Ook de wijzigingen in de wet- en regelgeving zijn in de aangepaste gemeenschappelijke regeling verwerkt. Tenslotte is de regeling gewijzigd nav. het uittreden van de gemeente Winterswijk per 1/1/15.

Het OLCT is voor haar deelnemende gemeenten een verbonden partij, omdat elke gemeente zowel een financieel als een bestuurlijk belang heeft in het OLCT. Het gaat om de gemeenten Almelo, Berkelland, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Tubbergen en Wierden.

Crematoria Twente B.V. is voor het OLCT een verbonden partij, omdat het OLCT zowel een financieel als een bestuurlijk belang heeft in deze vennootschap. Het OLCT bezit namelijk 100% van de aandelen van de vennootschap en heeft hierdoor via de Algemene vergadering van Aandeelhouders zeggenschap in de onderneming. Op deze wijze kan het OLCT haar doelstelling nastreven.

3. Jaarrekening over 2017

3.1 Balans per

Activa	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Vaste activa		
Financiële vaste activa		
Deelneming	1.574.935	1.574.935
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige vorderingen	56.274	71
Liquide middelen		
Banksaldo	60.859	28.672
Totaal	<u>1.692.068</u>	<u>1.603.678</u>

31 december 2017

Passiva	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	15.743	15.743
Reserve deelneming	1.574.935	1.574.935
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige nog te betalen posten	13.000	13.000
Aan deelnemende gemeenten uit te betalen: exploitatie­resultaat 2017 minus reeds uitbetaald voorschot	88.390	
Totaal	1.692.068	1.603.678

3.2 Overzicht van baten

Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2017 €	Geraamde uitgaven 2017 €	Werkelijke uitgaven 2016 €
Personeel van derden	11.320	16.250	11.320
Overige goederen en diensten	314	0	0
Saldo	363.390	359.185	11.248-
Totaal	<u>375.024</u>	<u>375.435</u>	<u>72</u>

en lasten over 2017

Omschrijving	Werkelijke inkomsten 2017 €	Geraamde inkomsten 2017 €	Werkelijke inkomsten 2016 €
Rente	24	435	72
Resultaat uit deelnemingen	375.000	375.000	0
Totaal	<u>375.024</u>	<u>375.435</u>	<u>72</u>

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Kasstroomoverzicht 2017

	<u>2017</u>	
Betalingen aan leveranciers	<u>11.635-</u>	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		11.635-
Ontvangen interest	72	
Ontvangen dividend	<u>318.750</u>	
Kasstroom uit operationele activiteiten		<u>318.822</u>
		307.187
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0
Betalingen aan deelnemende gemeenten		<u>275.000-</u>
Nettokasstroom		32.187

3.3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording daarvoor geeft.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De deelneming wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengsten uit deelneming en eventuele overige opbrengsten enerzijds en alle hiermee verbonden aan het verslagjaar toe te rekenen kosten anderzijds.

3.3.3 Toelichting op de balans per 31 december 2017

Algemeen

De activiteiten van het Openbaar Lichaam Crematoria Twente bestaan voornamelijk uit het beheer van de aandelen van Crematoria Twente BV.

Activa

Vaste activa

Financiële vaste activa

Deelneming

Boekwaarde per 31 december 2017 1.574.935

Dit betreft de 100% deelneming in Crematoria Twente BV.

Vlottende activa

Liquide middelen

Banksaldo

Saldo per 31 december 2017 60.859

Dit betreft het saldo op de rekening courant en spaarrekening bij de ING Bank.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

Saldo per 31 december 2017 15.743

Reserve deelneming

Saldo per 31 december 2017 1.574.935

1.590.678

Het verloop in 2017 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Saldo 31-12-2016	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2017
Algemene reserve	15.743	0	0	15.743
Reserve deelneming	<u>1.574.935</u>	0	0	<u>1.574.935</u>
Totaal	1.590.678	0	0	1.590.678

De reserve deelneming betreft dat deel van het eigen vermogen dat is vastgelegd in de deelneming Crematoria Twente BV.

3.3.4 Financiële kengetallen

Het BBV kent een vijftal voorgeschreven financiële kengetallen. Voor zover van toepassing zijn deze hieronder opgenomen voor het Openbaar Lichaam Crematoria Twente.

Kengetal	Realisatie 2017	Begroting 2017
Netto schuldquote	27%	0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	27%	0%
Solvabiliteitsratio	94%	100%
Structurele exploitatieruimte	97%	96%

Gezien de beperkte omvang van de gemeenschappelijke regeling is geen beoordeling en normering van de kengetallen opgenomen. Er is sprake van een beperkte exploitatie en balans.

Er is een structureel positief resultaat door de dividenduitkering vanuit het resultaat van de deelneming.

De uitkering van het positieve exploitatiesaldo aan de deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling is niet als last opgenomen.

Netto schuldquote

Dit kengetal is de netto schuld ten opzichte van de totale inkomsten. Deze netto schuldquote geeft een indicatie van het aandeel rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger de schuld, des te meer rente en aflossing. Daardoor wordt de begroting minder flexibel.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Indien een deel van de schuld is aangetrokken om leningen aan derden mee te financieren worden deze ter opzichte van het vorige kengetal buiten beschouwing gelaten.

Solvabiliteitsratio

Dit is het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen.

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen vermogen.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is het saldo van de structurele baten en lasten ten opzichte van de totale inkomsten.

3.3.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2017

Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2017 €	Geraamde uitgaven 2017 €	Werkelijke uitgaven 2016 €
Personeel van derden	<u>11.320</u>	<u>16.250</u>	<u>11.320</u>
Betreft:			
Secretariaatskosten	5.000	9.620	5.000
Accountants- en advieskosten	4.320	4.165	4.320
Administratieve dienstverlening	<u>2.000</u>	<u>2.465</u>	<u>2.000</u>
Totaal	<u>11.320</u>	<u>16.250</u>	<u>11.320</u>

Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2017 €	Geraamde uitgaven 2017 €	Werkelijke uitgaven 2016 €
<u>Overige goederen en diensten</u>	<u>314</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Betreft:			
Bankkosten	0	0	0
Overige kosten	<u>314</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	<u>314</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Omschrijving	Werkelijke uitgaven 2017 €	Geraamde uitgaven 2017 €	Werkelijke uitgaven 2016 €
Saldo van baten en lasten	<u>363.390</u>	<u>359.185</u>	<u>11.248-</u>

Dit bedrag is als volgt samen te vatten:

Baten	375.024	375.435	72
Lasten	<u>11.634</u>	<u>16.250</u>	<u>11.320</u>
Saldo van baten en lasten	<u>363.390</u>	<u>359.185</u>	<u>11.248-</u>

Omschrijving	Werkelijke inkomsten 2017 €	Geraamde inkomsten 2017 €	Werkelijke inkomsten 2016 €
Rente	<u>24</u>	<u>435</u>	<u>72</u>

Omschrijving	Werkelijke inkomsten 2017 €	Geraamde inkomsten 2017 €	Werkelijke inkomsten 2016 €
Resultaat uit deelnemingen	<u>375.000</u>	<u>375.000</u>	<u>0</u>

3.3.6 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Het normenkader rondom de "Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector" (WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-000 104920. De Aanpassingswet WNT is als onderdeel van dit normenkader op 19 juni 2014 aangenomen door de Eerste Kamer. Voor het opmaken van de jaarrekening is de Aanpassingswet WNT als onderdeel van het normenkader gehanteerd.

In verband hiermee dient de beloning van de topfunctionarissen in de jaarrekening openbaar te worden gemaakt.

Als topfunctionarissen voor de WNT worden bij het OLCT aangemerkt de leden van het algemeen bestuur:

Dagelijks bestuur:

- mevrouw I.A.M. ten Seldam	Almelo
- de heer J. Bron	Hengelo
- de heer J.M. van Rees	Losser
- mevrouw Th.G.M. Vloothuis (voorzitter)	Oldenzaal
- de heer J.H.M. Robben	Wierden

Overige bestuursleden:

- mevrouw J. Pot-Klumper	Berkelland
- de heer M.J. Velten	Borne
- de heer A.B.J. Steggink	Dinkelland
- de heer E. Eerenberg	Enschede
- de heer G.J. Kok	Haaksbergen
- de heer H.J. Scholten	Hof van Twente
- mevrouw W.A.M. Haverkamp – Wenker	Tubbergen

De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten benoemen elk één lid van het algemeen bestuur.

De bestuursleden van het OLCT ontvangen voor hun werkzaamheden geen beloning van het OLCT.

Door het OLCT worden geen onkostenvergoedingen uitbetaald.

3.3.7 Analyse saldo van baten en lasten 2017 ten opzichte van de begroting 2017

Het saldo van baten en lasten over 2017 is bijna € 5.000 hoger dan de raming over 2017. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn (bedragen zijn afgerond):

Voordelen

Lagere kosten personeel van derden	<u>5.000</u>
	5.000

Nadelen

<u>0</u>
0

Per saldo

<u><u>5.000</u></u>

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente te Enschede

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente te Enschede gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen en besluiten die een nadere uitwerking zijn van externe regelgeving dan wel van bestuursbesluiten of door u vastgestelde verordeningen.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de balans per 31 december 2017;
- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2017;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de verantwoordingsinformatie WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 79.500, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2017.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen en besluiten die een nadere uitwerking zijn van externe regelgeving dan wel van bestuursbesluiten of door het algemeen bestuur vastgestelde verordeningen. In dit kader is dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Crematoria Twente.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 6 april 2018

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J.M.A. Drost RA

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur
van het
OPENBAAR LICHAAM CREMATORIA TWENTE

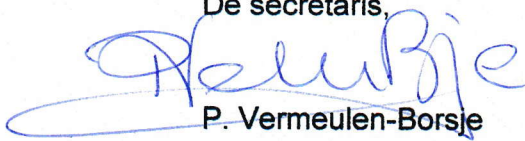
Enschede, 5 april 2018

De voorzitter,

J.H.M. Robben

IR

De secretaris,

P. Vermeulen-Borsje